

IRWiR PAN

WIEŚ W OCZACH ANTROPOLOGA

Prof. dr hab. Maria WIERUSZEWSKA

**Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa
Polskiej Akademii Nauk**

Współczesna antropologia i jej poprzedniczki –
ludoznawstwo, etnografia, etnologia,
antropologia społeczna i kulturowa.

Antropologia – dyscyplina nowa, ale tworząca
najszerszą płaszczyznę badań
interdyscyplinarnych nad człowiekiem (Brozi)

Antropologia - dyscyplina par excellence
europejska.

- powiązanie z historią Europy
- credo antropologa
- tożsamość europejska a zakwestionowanie
wyższości własnych wartości

- Badacze ponowoczesnych form społecznych a zakwestionowanie izomorfizmu: terytorium, społeczności je zasiedlającej i jej kultury lokalnej. Wyzwanie dla antropologii wsi.
- *Etnografia u w o l n i w s z y się od jednoznacznych skojarzeń z wiejskością (sic) nie zaowocowała antropologią wsi (taka jest opinia środowiska)*

- Dlaczego z miastem a nie wsią związany jest *urodzaj* zainteresowań antropologów?
- Dawna antropologia vs współczesna antropologia
- Specyfika antropologicznego badania. Pomiedzy sztuką a nauką
- Antropologia krytyczna – manifest *gniewnych* a Łódzka Szkoła Etnograficzna Kazimierzy Zawistowicz – Adamskiej

- Etnografia doświadczenia w badaniu wsi a nagroda Nobla w dziedzinie ekonomii z roku 2009
- Teoria ugruntowana a badania jakościowe
- Kategorie indukcyjne wyłaniają się dopiero w trakcie badań

- *Kultura ludowa jest ...demagogiczna i przekłamana od początku do końca... wsteczna, jest przeszkodą na drodze postępu w imię „światlanego jutra” dlatego zasługuje na zniszczenie* (z książki Jana Aleksandra Króla Drogowskazy na manowcach kultury ludowej – rok 1947)
- *Dziedzictwo kulturowe środowisk wiejskich i małomiasteczkowych, mimo jego niewątpliwych wartości, nigdy nie znalazło w powszechnej świadomości Polaków należytego miejsca i nadal oczekuje na pełniejsze poznanie i uznanie* (A. Rataj, Wstęp. Dzieła rąk, umysłu i serca, Kraków 2005)
- *Miasta wielkie i ludzie majętni, mało się od siebie różnią w całej Europie; w ich obyczajach znajduje się prawie powszechna jednakowość: co jesteście winni po większej części jednej religii i jednakowej edukacji* (H. Kołłątaj z listu do księgarza krakowskiego Maja rok 1802)

- Istnieje niewspółmierność pomiędzy badaniami zlokalizowanymi na wsi a wiedzą czym jest wieś, jakie więzi ją konstytuują, jakim przemianom ulegają (B. Gałęski rok 1966)

ANTROPOLOGIA STAJE SIĘ NICZYM INNYM JAK
KWESTIĄ INTERPRETACJI

JĘZYK ANTROPOLOGII – TRUDNE DO
SPEŁNIENIA WYMOGI OPISU BEZSTRONNEGO

- Śledzenie konstrukcji mitycznych
- Zasób kulturowy twórczym kreacji
- Zmartwienia antropologów
- Postulat – marzenie

DZIEKUJĘ ZA UWAGĘ

